

A BUDAPESTI
SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK
ÉRTESÍTŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. – KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az «Értesítő»-t a társulat tagjai díj nélkül kapják

☛ Megjelenik minden hó utolsó napján. ☛

A választmány megbízásából szerkeszti: a társulat titkára.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők be.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest, IV. kerület, Himző-utca 1. szám, földszint.

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEKET

a társulat titkársága (Bpest, IV., Himző-u. 1. sz. földsz.) vesz fel

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban	40 korona.
$\frac{1}{2}$	20
$\frac{1}{4}$	12
$\frac{1}{8}$	7

Egész évre szóló hirdetéseknel husz százalék engedmény.

MEGHIVÁS

a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok
ipartársulata

XXIX-ik rendes közgyűlésére,

mely 1903. évi márczius hó 31-én délután 3 órakor az
«István főherceg» szállodában fog megtartatni.

Napirend:

1. Az évi jelentés.
2. A számvizsgáló bizottság jelentése.
3. Az 1902. évi záró számadás.
4. Költségvetés az 1903. évre.
5. Felmentvény.
6. Előterjesztés és indítványok.
7. Választás.

Az ipartársulat közgyűlését a **temetkezési egyesület közgyűlése** folytatólag követi.

Budapest 1903. márczius hó 13-án.

A választmány.

EINLADUNG

zu der am 31. März 1903. Nachmittags 3 Uhr im Hotel
«zum Erzherzog Stefan» abzuhaltenden

XXIX. ordentlichen Generalversammlung

der Genossenschaft der

Budapester Hôteliers, Gast,- und Schankwirthe.

Tagesordnung:

1. Jahresbericht.
2. Bericht der Revisoren.
3. Jahres-Bilanz.
4. Budget pro 1903.
5. Ertheilung des Absolutorium.
6. Vorschläge und Anträge.
7. Wahl.

Der Generalversammlung der Genossenschaft folgt
fortsetzungsweise die **Generalversammlung des Leichenvereines.**

Budapest, den 13. März 1903.

Der Ausschuss.

**Az ipartársulat választmányának az 1903. évi közgyűléshez intézett
1902. évi jelentése.**

Tisztelt közgyűlés!

Az 1902. évről szóló jelentésünk első részét a múlt évi közgyűlés egyik fontos határozata képezi.

Ugyanis a múlt évi közgyűlés nagy örömmel és lelkesedéssel fogadta a választmány azon jelentését, hogy a szállodások nemzetközi egyesülete, az ipartársulat meghívása folytán, 1902. év szeptember havában Budapesten tartja közgyűlését és ugyanakkor felhatalmazást adott a választmánynak arra, hogy a szállodások nemzetközi gyűlése alkalmából felmerülő költségek fedezésére az ipartársulat pénztárát, esetleg az 1902. évi költségvetésben kimutatott fölöslegén túl is igénybe vehesse.

Örömmel jelentjük a t. közgyűlésnek, hogy az ipartársulat pénztárát az említett célra egyáltalán nem kellett igénybe vennünk, mert ipartársulatunk tagjai, a magyar vendégszeretet régi jó hírének újabb dicsőségére és a magyar vendéglős ipar fejlettségének igazolására, annyi

áldozatkészséget tanúsítottak, hogy az önkéntes adakozásból begyűlt pénzüsszegeből módunkban volt külföldi szaktársaink tiszteletére olyan fényes és nagyszabású ünnepeket rendeznünk, melyeknek sikerére mindenkor önéreztelen, sőt büszkeséggel gondolhatunk és a melyeknek megkapó hatása minden vendégünk szívében maradandó mély emléket hagyott. Ez utóbbi feltevés mellett szólnak mindama, szebbnél-szebb, a hálás érzelmek és az igaz elismerés önkéntelen kitörésének örökbecsű emlékét képező nagyszámu levelek, melyeket külföldi szaktársaink azóta hozzánk intéztek. Itt fel kell még említenünk, hogy ugyan csak a költségekre begyűlt pénzből a szállodások nemzetközi egyesülete mindazon tagjainak, a kik a budapesti gyűlésen részt nem vehettek, megküldtük a budapesti gyűlés alkalmából kiadott diszes emlék-albumot.

A nemzetközi egyesület gyűlésével kapcsolatban rendezett ünnepek lefolyásáról már a múlt évi november hó 4-én tartott rendkívüli közgyűlésnek beszámoltunk a rendező-bizottság részletes jelentésében s ugyanakkor előterjesztettük Glück Frigyes szaktársunk azon indítványát

Az ipartársulat 1902. évi mérlege.

Bevétel.

Kiadás.

	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Beiratási díj			184	—	Házbérré			800	—
1901. évi tagsági díj	39	—			Szakiskolára			5383	20
1902. » » »	4042	—	4081	—	Illetményekre			2460	—
					Értesítőre			400	—
Kamat :					Világításra és fűtésre			176	01
71.200 K. névértékű, 4-%al kamatozó Hazai takarékpénztári kötvények után	2848	—			Postadíjra és okmánybélyegre			61	87
Takarékpénztárban elhelyezett tőke után	1115	92	3963	92	Könyvekre és nyomtatványokra			173	40
Bájljövdelem			4025	—	Szaklapokra			40	—
					Közgyűlésre			168	78
Iskola segély :					Iparegyesületi díjakra			36	—
Állami	1000	—			Temetési költségekre			108	—
Székesfővárosi	1000	—			Különfélékre			124	89
Iparkamarai	400	—	2400	—	Segélyre	1381	—		
Iskolai könyvekért	815	84			Jótevény célra (az ipartársulat 1901. évi jövedelmének fele a menedékhely alapnak)	1698	10		
Iskolai bizonyítványokért	9	—	824	84	A főv. tisztviselők otthonának Hazafias célra	20	11	3215	21
					Az iskolai könyvekbe fektetett, visszatérült kiadás	815	84		
					Az iskolai bizonyítványokba fektetett, visszatérült kiadás	9	—	824	84
					Leltári érték veszteség 10%			62	47
					Kiadás			14034	67
					Tiszta jövedelem mint egyenleg			1444	09
			15478	76				15478	76

Budapesten, 1903. január hó 31-én.

Mehring Rezső
pénztárnok.

Gundel János
elnök.

Poppel Miklós
titkár.

A számvizsgáló bizottság átvizsgálta és helyesnek találta. — Budapesten, 1903 márczius 2-án.

Lippert Lajos.

Glück Frigyes.

Kommer Ferencz.

is, melyben egy hazafias, szép terv kivitelét ajánlotta ipartársulatunk figyelmébe s melyet a rendkívüli közgyűlés el is fogadván, elhatározta, hogy a vendéglősök a János-hegyen néh. Erzsébet magyar királyné áldott emlékének szentelt «kilátó tornyot» építtessenek s e célra az ipartársulat pénztárából 20,000 koronát meg is szavazott; megállapítván egyúttal ama föltételeket is, melyek alatt, az ipartársulat önként vállalkozó tagjai egy csoportjának kezessége mellett, az építéshez szükséges pénzösszeg beszerezhető lesz.

Mint hogy ezen ügyet, a tárgyalás folytatása végett, a mai közgyűlés napirendjébe, az előterjesztések között ugyis felvettük, ennél fogva ezen ügygyel jelentésünkben bővebben nem foglalkozunk, de mindenestre fölhívjuk reá a t. közgyűlés figyelmét és felkérjük, hogy e rendkívüli ügy iránt érdeklődni és annak eldöntésével komolyan foglalkozni méltóztassék.

Mint a szállodások budapesti nemzetközi gyűlésével rokon-ügyet említjük, hogy a székesfőváros társadalmi köreiből indult mozgalom révén egy idegen forgalmi egyesület volt keletkezőfélben, mely üdvös célra az ipar-

társulat, a múlt évi közgyűlés határozata folytán, alapító tagsági díj czimén 1000 koronát jegyzett. Sajnálattal jelentjük, hogy az egyesület szervezése nem sikerült, minélfogva a közgyűlés ide vonatkozó határozatát nem kellett végrehajtanunk.

Áttérve a vendéglős ipart érintő egyéb nevezetes eseményekre, mindenekelőtt felemlítjük, hogy a fogadó, vendéglő, korcsma stb. iparok gyakorlása tárgyában a székesfőváros törvényhatósága által az 1901. évi május hó 15-én tartott közgyűlésben 595. kgy. számú határozattal megállapított új szabályrendeletet, melyet ipartársulatunk a 3. § c) pontjában foglalt rendelkezésnek t. i. az ipartársulati tagság kötelezővé tételének a törvényhatóság közgyűlése által történt törlése miatt annak idején a magas kormányhoz megfelelt, a m. kir. kormány egészben véve nem hagyta jóvá, mert miként a kereskedelmiügyi miniszter múlt évi december hó 23-án kelt 63,081/902. VIII. sz. leiratában a székesfőváros közönségét értesíté: egyrésztől fogadókra, vendéglőkre, kávéházakra, kávéházakra, másrésztől pedig az italmérési üzletekre nevezetesen a korcsmákra, sörházakra és pálinkaméré-

Az ipartársulat 1902. évi vagyon-kimutatása.

	korona	fillér	korona	fillér
Készpénz			139	79
71,200 korona névértékű, 4%-al kamatozó Hazai takarékpénztári kötvények beszerzési ára			68603	18
Tőke a Magyar országos központi takarékpénztárban:				
a 48,792 sz. könyv szerint	8255	65		
az 59,735 » » »	927	02		
a 61,414 » » »	17436	83		
a 61,553 » » »	862	04		
Tőke az Egyesült fővárosi takarékpénztárban:				
a 105.898. sz. könyv szerint	2394	76	29876	30
			98619	27
	7296	16		
	331	—	7627	16
			561	63
			106808	06
	105023	97		
	340	—	105363	97
			1444	09
			722	04
			722	05

Budapesten, 1903. február hó 1-én.

Mehring *Rezső*

pénztárnok.

Gundel *János*

elnök.

Poppel *Miklós*

titkár.

Átvizsgálta és helyesnek találta a számvizsgáló bizottság. — Budapesten, 1903. márczius hó 2-án.

Lippert *Lajos*

Glück *Frigyes*

Kommer *Ferencz*

sekre együttes szabályrendelet nem alkotható, mivel az előbbiekre vonatkozó szabályrendeletek az 1894. évi XIV. t.-cz. 11. §-a értelmében a belügyminiszterrel egyetértőleg a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyása alá tartoznak, ellenben a korcsmákra, sörházakra és pálinkamérésekre nézve az 1895. évi április hó 11-én 24,438 sz. a. kiadott belügyminiszteri körrendelethez mellékelt minta szerint alkotandó szabályrendeletek megerősítés végett a belügyminiszterhez terjesztendő fel, a mint ezt az állami ital-mérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. 37. §-a alapján 1899. évi december hó 2-án 78,543 sz. a. alatt, a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök által a pénzügyminiszterrel egyetértőleg kiadott körrendelet 30. §-a is előírja. Ennélfogva felhívta a kormány a székesfőváros közönségét, hogy megfelelő, külön külön szabályrendeleteket alkosson.

Ezen ügyünk tehát a kormány intézkedése folytán újból halasztást szenved. De a végleges megoldást jó reménnyel várjuk, mert kívánságaink teljesedését reméljük.

Az ipartörvény tervbe vett revíziója alkalmából a kormányhoz intézett s lényegében már a múlt évi közgyűlés elé terjesztett jelentésünkben ismertetett előterjesztésünk sorsa még eldöntetlen, mert az ipartörvény revíziója, valószínűleg a kereskedelemügyi miniszteri tárcza körül időközben történt többszöri személyváltás miatt, máig

sincs végrehajtva. Azonban a törvény revíziójától iparunk helyzetének némely irányban való javítását várjuk.

E feltevésre feljogosít bennünket a kormány azon méltányos eljárása is, hogy az ipartörvény revíziójára vonatkozó felterjesztésünket, melyben többek között azt is kértük, hogy iparunk képesítéshez köttessék, velünk szemben ezelőtt követett rideg, elutasító magatartásától eltérőleg, máris jóakarattal tárgyalta, midőn a képesítés kérdésének eldöntése szempontjából az összes hazai iparkamarákat véleményadásra hívta fel. A revízióra vonatkozó felterjesztésünkre adott 34,157/902. sz. válasz-leiratában pedig kilátásba helyezte, hogy kivánalmainkat fontolóra fogja venni.

A zugszállodák elszaporodása ellen, úgy a magas-kormánytól, mint a székesfőváros hatóságánál lépéseket tettünk. Ennek üdvös következménye nem is maradt el, mert a székesfőváros hatósága, hivatkozással a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 34,157/902. sz. hasonló tárgyú rendeletére, a 185,333/902 I. sz. tan. határozattal felhívta az előljáróságokat mint első foku iparhatóságokat, hogy a szállodai iparendelvények kiadásánál a legnagyobb körültekintéssel járjanak el s az engedélyért folyamodók egyéni megbízhatóságára nézve ipartársulatunk véleményét is hallgassák meg. A hatóság ezen intézkedése folytán érvényesíthetjük és érvényesítjük is véleményünket a szállodai ipar-

Bevétel. Az ipartársulat 1903. évi költségvetése. Kiadás.

	korona	korona		korona	korona
Beiratási díj	100		Szakiskolára		5400
Tagsági díj	4000		Házbérre		800
Kamat	3000		Illetményekre		2400
Segély a szakiskola javára:			Világításra és fűtésre		160
a) az államtól	1000		Könyvekre és nyomtatványokra.		50
b) a székesfővárostól	1000		Posta-díjra és bélyegre		50
c) az iparkamarától	200	2200	Szaklapokra		40
Báli jövedelem		2000	«Értesítő» szubvenciója		400
			Segélyre		1000
			Jótékony célra		1000
		11300			11300

Budapesten, 1903. márczius hó 13-án tartott ülésből.

A választmány.

engedélyek kiadásánál és pedig határozottan és nyíltan abban az irányban, hogy a modern bordélyházaknak a «szálloda» cím alá való rejtőzését lehetőleg megakadályozzuk.

Az 1903—1905. évekre érvényes italmérési illeték folyamatban lévő kivetése tárgyában sürgős kérvényt intéztünk a nm. pénzügyminiszter urhoz, mert a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóság közgei, figyelmükön kívül hagyva az 1899. évi XXV. t.-cz. 18-ik §-ában foglalt irányadó rendelkezéseket, csupa hivatalos tulbuzgóságából két-háromszorosra, sőt némely esetben négyszeresre is felemelték az illetéket.

Az ipartársulat ezen kérvényét Gundel János elnök vezetése alatt Glück Frigyes, Petanovits József és Kommer Ferencz ipartársulati tagokból álló küldöttség adta át Toepke pénzügyi államtitkárnak, mely alkalommal ipartársulatunk elnöke élő szóval is tiltakozott a pénzügyigazgatóság sérelmes eljárása ellen. Mire az államtitkár kijelentette, hogy a felebvezések igazságos elbírálásban fognak részesülni, mely kijelentését egyelőre megnyugvással vehetjük tudomásul.

Az ipartársulat által fenntartott szakirányu tanonc iskolában június hó 13-ik és 14-ik napjain tartattak meg az évvizsgálatok. Dicsérettel kell megemlékeznünk a vizsgálatok kielégítő eredményéről és általában nagy elismeréssel kell szólnunk a szakiskola folytonos haladásáról. Minthogy azonban a szakiskolai ügyekről a felügyelőbizottság terjedelmes jelentése, melyet az Értesítő múlt évi 6 ik számában már közzé tettünk, teljes részletességgel és alaposággal beszámolt, jelentésünk keretében ismétlésbe nem bocsátkozunk. De mint rendkívül örvendetes haladást bejelentjük, hogy a szakiskola eszméje az országban mindjobban terjed s ma már nemcsak Budapesten, hanem Debreczen és Miskolcz városokban is találunk vendéglős szakiskolát s reméljük, hogy az itt említett városok jó példáját nemsokára Arad, Temesvár, Nagyvárad, Kassa stb. városok is követni fogják.

Tisztelt közgyűlés!

A múlt év történetének iparunkra vonatkozó jelentősebb mozzanatairól főbb vonásokban beszámolván, áttérünk ipartársulatunk belügyeinek ismertetésére és kezdjük azzal a szomorú hírral, hogy ipartársulatunk múlt évi halottai között megint elköltözött egyik vezéremberünk: Wirth Ferencz alelnök. Benne az ipartársulat fáradhatatlan munkását és lelkes hívét vesztettük. Ravatalánál érdemeihez méltóan leróttuk a végtisztesség adóját, a t. közgyűlést pedig felkérjük, hogy a boldogult emlékezte iránti kegyeletének és elvesztése fölött érzett sajnálkozásának a közgyűlés jegyzőkönyvében adjon kifejezést.

Sajnálattal jelentjük továbbá, hogy az ipartársulat tagjai számban alig gyarapodtak. Ugyanis 1901. évben 524, az 1902. évben pedig 547 tagja volt az ipartársulatnak.

Szomorú világot vet a mai viszonyokra az a megdöbbentő jelenség, hogy évről-évre rohamosan szaporodik a tönkrement vendéglősök száma s az ipartársulat ma-holnap nem fogja enyhíteni tudni a segélyért könyörgő sokaság nyomorát. Hogy ez irányban mennyire igénybe van véve ipartársulatunk pénztára és hogy a könyörületességet a múlt évben is mily mértékben gyakoroltuk, erről fogalmat nyújtanak a múlt évi számadás megfelelő adatai, melyek szerint 172 segélyezési esetből kifolyólag 1381 koronát fizettünk ki az ipartársulat pénztárából, 220 koronát a választmány hatáskörébe tartozó rendelkezési alaphoz és 840 koronát a Dréher-féle alapítványból. Mindössze tehát 2441 koronát fordítottunk szegény sorsu szakársaink segélyezésére.

Tisztelt közgyűlés!

Nem hisszük, hogy volna még egy ipari testület az országban, mely ilyen nagy összeget áldozott volna segélyezésre! Azonban félelmetesen növekedik a segélyre szoruló száma s az ipartársulat, egyéb nagy feladatai mellett ezt a terhet nem fogja elbírn.

Éppen azért kötelességünknek tartjuk az ipartársulat t. tagjait felvilágosítani, hogy az ipartársulat feladatai között a segélyezés csak mellék cél. *Senki ne tápláljon tehát ez irányban vérmes reményeket az ipartársulattal szemben,*

Az ipartársulat kezelésében lévő alapítványok 1902. évi kimutatása.

	korona	fillér
Özv. Kommer Józsefné alapítványa a Pesti hazai első takarékpénztárban, a 86448/d. sz. könyvön	395	01
Id. Kammer Ernő alapítványa a Pesti hazai első takarékpénztárban, a 93470/c. sz. könyvön	1487	93
Gundel János alapítványa a Belvárosi takarékpénztárban, a 2803. sz. könyvön	2314	69
Dréher Antal alapítványa 20,800 kor. névértékű Pesti hazai első takarékpénztár egyesületi kötvényekben	20039	08
Rajágh Lajos alapítványa a Pesti hazai első takarékpénztárban, a 23114/n. sz. könyvön	205	85
Fenkel Gyula alapítványa Egyesült Budapest—fővárosi takarékpénztári 4 $\frac{1}{2}$ %-os záloglevélben	236	—
Müller Antal alapítványa a Magyar országos központi takarékpénztárban a 60914. sz. könyvön	200	—
Rothauser Márk alapítványa, 5 drb. 100 koronás Budapest—erzsébetvárosi bank részjegy	500	—
Szemere Miklós alapítványa a Magyar országos központi takarékpénztárban, a 63655. sz. könyvön	500	—
	25878	56

Budapesten, 1903. január hó 31-én.

Mehringere Rezső   Gundel János   Poppel Miklós
pénztárnok.   elnök.   titkár.

A számvizsgáló-bizottság átvizsgálta és helyesnek találta.

Budapesten, 1903. márczius hó 2-án.

Lippert Lajos.   Glück Frigyes.   Kommer Ferencz.

A temetkezési egyesület számvizsgáló bizottságának 1902. évi jelentése az 1903. évi közgyűléshez.

Tisztelt közgyűlés!

A temetkezési egyesület 1902. évi záró számadásait gondosan átvizgáltuk s ehhez képest van szerencsénk jelentésünket betérjeszteni.

A számadási okmányokat a könyvekkel összehasonlítván, megállapítottuk, hogy a mérlegbe 5404 K. 75 fillér bevétel és 7869 K. 35 f. kiadás, következésképp 2464 K. 60 f. veszteség a valóságnak megfelelően vétetett fel.

Pénztárvizsgálat által meggyőződünk arról is, hogy a vagyonkimutatásba a számadás alapján felvett készpénz és értékpapírok (kötvények) tényleg megvannak, s ezek szerint a vagyon 10,159 K. 81 fillér; s így az 1901. évben kimutatott 12,624 K. 41 fillér vagyonnal szemben 2464 K. 60 fillér csökkenés mutatkozik.

A vizsgálat eredményéhez képest tisztelettel javaslatba hozzuk, hogy a felelős számadóknak a felmentvény megadni méltóztassék.

Budapesten, 1903. márczius hó 2-án.

A számvizsgáló bizottság: Glück Frigyes, Lippert Lajos, Kommer Ferencz.

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel a «Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata» által 1903. évi február hó 5-én Gundel János elnöklete alatt tartott választmányi ülésről.

Jelen voltak: Kammer Ernő tiszteletbeli elnök, Blaschka István, Kommer Ferencz, Krist Ferencz, Bokros Károly, Bittner Alajos, Schnell József, Nosek Ignác, Kramer Miksa, Förster Konrád, Jahn Ede, Fürst Tivadar, Petanovits József választmányi tagok, dr. Solti Ödön ügyész, Poppel Miklós titkár.

Távollétőket igazolták: Tóth József, Maloschik Antal, Ebner Ferencz, Wilburger Károly, Müller Antal, Kubanek Venczel.

A temetkezési egyesület 1902. évi vagyon-kimutatása.

	korona	fill.	korona	fill.
Készpénz			1035	59
Pesti hazai első takarékpénztári kötvények, az 1902. évben kisorsolt és értékesített kötvények értékének leszámításával (2130 korona)			8854	22
Összes vagyon			10159	81
1901. évben volt:			12624	41
Veszteség:			2464	60

Budapesten, 1903. január hó 1-én.

Mehringere Rezső
pénztárnok.

Gundel János
elnök.

Poppel Miklós
titkár.

A számvizsgáló bizottság átvizsgálta és helyesnek találta. — Budapesten, 1903. márczius hó 2-án.

Lippert Lajos

Glück Frigyes

Kommer Ferencz.

I Elnök megnyitja az ülést s jegyzőkönyv hitelesítőkül Bittner Alajos és Kommer Ferencz urakat kéri fel.

II. Az 1893. évi január hó 13-án tartott ülésről felvett jegyzőkönyv felolvasatván, hitelesített.

III. Elnök jelenti, hogy a svédországi kartársaknak a köszönő levelek, az előző ülésben hozott határozathoz képest elküldettek s a költség a postadíjjal együtt 41 koronát tett.

Helyeslőleg tudomásul vétetett.

IV. Felolvasatott Rákosi Jenő főrendiházi tag levele, melyben köszönetet mond az ipartársulat részéről hozzá intézett meleghangu üdvözléért.

Rákosi Jenő szép válasza élénk eljenzés mellett vétetett tudomásul.

V. Titkár bejelenti, hogy a «Rendőrségi lexicon» szerkesztősége levelező-lapon a beküldött előfizetési felhíváshoz csatolt gyűjtőív visszaküldését sürgeti.

A választmány elhatározza, hogy a «Rendőrségilexicon» egy példánya az ipartársulat részére megrendelendő.

VI. Tárgyaltatott a «Magyar borház» körlevéllel kapcsolatos árjegyzéke, melyet Weisz Bertalan ipartársulati tag küldött be az ipartársulatnak.

A választmány — miután megállapította, hogy a körlevél tartalma tisztességtelen versenyt képez — elhatározta, hogy az ügyet átteszi az iparhatósághoz.

VII. Előterjesztetett özv. Ringwald Sámuelné segély iránti kérvénye.

A választmány folyamodó részére 10 korona segélyt engedélyez.

VIII. Elnök bemutatja Szlova Károlyné levelét, melyben súlyos betegségéről és nagy nyomoráról panaszkodik és segélyt kér.

Együttal bejelenti, hogy folyamodónak a szegényházba leendő felvétele iránt lépéseket tesz s erről folyamodót is értesítette.

A választmány Szlováné részére 22 korona segélyt engedélyez az ipartársulat pénztárából. Azonkívül elnök ur még 18 koronát gyűjtött s így folyamodó 40 korona segélyben részesül.

IX. Elnök bejelenti, hogy Glück Frigyes iskola felügyelő bizottsági elnök arról értesítette, hogy az iparkamara ezentúl csak 200 korona segélyt ad a szakiskola részére. A segélyösszeg csökkentését a kamara pénzühiányával indokolja s elhatározásától nem hajlandó eltérni, habár ez irányban ismételt lépések tétettek.

Sajnálattal vétetett tudomásul.

X. Elnök arra figyelmezteti a választmányt, hogy Wirth Ferencz elhalálása folytán gondoskodni kell az alelnöki tisztség betöltéséről, mert az alelnöknek az italmérési illeték felszólamlási bizottságban az ipartársulatot kell képviselnie. Az alelnöki tisztségre Koch Józsefet ajánlja és czélszerűnek véli, ha Koch már most fölkértenek a felszólamlási bizottságba való kiküldés elfogadására.

Azonkívül szükségesnek mondja a kijelölő bizottság megalakítását és a számvizsgáló bizottság behívását.

A választmány az Elnök ur javaslatai értelmében határoz és Blaschka István urat felkéri, hogy a választmány határozatát Koch Józseffel szóbelileg közölje és a választmány nevében felkérje, hogy a felszólamlási bizottságba való kiküldetést elfogadni sziveskedjék.

A kijelölő bizottság elnökéül Petanovits József, tagjaivá pedig Krist Ferencz, Nosek Ignác, Förster Konrád, Fürst Tivadar, Kommer Ferencz, Bittner Alajos, Schnell József és Bokros Károly választatott meg.

Végül elhatározza a választmány a számvizsgáló bizottság behívását.

XI. Dr. Solti Ödön ügyész a házvétel czéljából kiküldött bizottság nevében megvételre ajánlja a IV. ker. Zöldfa-utcza 9. számú házat, melyet a tulajdonosa 240.000 koronára tart, mely azonban szóló nézete szerint még kedvezőbb feltételek mellett volna megszerezhető.

Bevétel   A temetkezési egyesület 1902. évi mérlege.   Kiadás

	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Beiratási díj			24	—	Temetési díjtétel	6000	—		
1901. évi tagsági díj	21	—			» költség	89	—	6089	—
1902. » » »	4861	—	4882	—	Házbér			400	—
Kamat a hazai takarékpénztári kötvények után	456	—			Illetmények			1320	—
Kamat a takarékpénztárba helyezett tőke után	42	75	498	75	Uti költség			36	—
Veszteség mint egyenleg			2464	60	Nyomtatvány			21	75
					Egyéb			2	60
			7869	35				7869	35

Budapest, 1902. december 31-én.

Mehring Rezső
pénztárnok.

Gundel János
elnök.

Poppel Miklós
titkár.

A számvizsgáló-bizottság átvizsgálta és helyesnek találta. — Budapest, 1903. márczius hó 2-án.

Lippert Lajos.

Glück Frigyes.

Kommer Ferencz.

Hosszas tárgyalás után a választmány megbizta a házvételi bizottságot, hogy a kérdéses ház megvétele iránt komoly tárgyalásba kezdjen s eljárása eredményéről a választmánynak jelentést tegyen.

Több tárgy nem lévén napirenden, az ülés befejeztetett.

Kmft.

Italmérési illeték. Az ipartársulat az italmérési illeték kivétele tárgyában az alábbi előterjesztést intézte a Pénzügyminiszterhez.

Nagyméltóságú Pénzügyminiszter úr! kegyelmes urunk!

Az 1903—1905. évekre érvényes italmérési illeték kivétele Budapest székesfőváros területén most van folyamatban. A kivételt a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóság a legközelebről érdekelt vendéglősökre és korcsmárosokra nézve annyira sérelmes módon eszközli, hogy azoknak egyenesen létfeltételét támadja meg, mert üzletük folytatását veszélyezteti s így hallatlan igazságtalan eljárásával valóságos rémületet kelt.

Alulírott ipartársulat a magas kormány által is megerősített alapszabályai értelmében arra lévén hivatva, hogy tagjainak veszélyeztetett érdekeit megvédelmezze, ez alapon mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóságot — ha már az állami pénzügyi adminisztráció terén és így az italmérési illeték megállapításánál méltányosságot nem is remélhetünk, — legalább a törvénynek megfelelő igazságos eljárásra utasítani méltóztassék.

Mert mit tesz a m. kir. pénzügyigazgatóság?

Kétszeresre, háromszorosra, és négyszeresre emeli az illetéket, miként ezt ipartársulatunk forrongásban levő tagjai a nekik kézbesített pénzügyigazgatósági végzésekkel igazolják.

Milyen alapon és milyen oknál fogva teszi ezt a pénzügyigazgatóság?

Meggyőződésünk, hogy ez az eljárás nem egyezik meg a törvény rendelkezéseivel, tehát nem igazságos, hanem csakis hivatalos túlbuzgóság folyamánya lehet!

Mert az állami italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. törvénycikk 18-ik §-ában foglalt rendelkezés szerint a korlátlan kimérésre szóló engedélyek után megállapítandó illetéknek Budapest székesfőváros területén minden 500 lélek után legalább 300 koronát kell kitenni.

Hogy a törvénynek eddigelé is elégtételt, azt legjobban bizonyítja az 1901. évi állami zárószámadás, mely szerint az előirányzott 2 400 000 koronán fölül még 700 000 korona többlet folyt le italmérési illeték címén. Már pedig ennek nagyrésze Budapest székesfővárosra esik.

Ezen szempontból tehát a pénzügyigazgatóság eljárása nem indokolt, mert hiszen az italmérési üzletek száma a székesfővárosban — habár éppen az általános üzleti pangás miatt elviselhetetlenné vált közadók terhe alatt sok vendéglős tönkrement — még sem apadt, sőt a folyton kiszolgáltató új engedélyek száma által még nagyban növekedett.

Ami pedig a mai viszonyokat illeti, szatiraszamba menne azt föltételezni a t. pénzügyigazgatóságról, hogy a kedvező viszonyok készítették az illeték hatványozására.

Marad tehát egyedül a hivatalos túlbuzgóság!

Minthogy pedig Nagyméltóságod, mint az államháztartás főintézője, legjobban tudja, hogy kereskedelmi és különösen ipari szempontból véve mily «rossz világot élünk» s így az adófizetők határtalan megterhelésével járó hivatalos experimentálásra az idő nem alkalmas, sőt az elkecsereedett iparosok sorsán ha lehet, inkább enyhíteni kellene, ennél fogva újból is mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy az italmérési illeték felemelését, mint az adófizető polgárok egy részének igazságtalan és indokolatlan megterhelését, beszüntetni kegyeskedjék.

Budapest, 1903. február hó 6-án.

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata.

Hatósági végzések.

Szabályrendelet. A vendéglős ipar, stb. iparok gyakorlásáról szóló törvényhatósági új szabályrendelet tárgyában a kereskedelemügyi miniszter a következő leiratot intézte a székesfőváros közönségéhez.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter. 63081/1902. VIII. szám.

A székesfőváros polgármesterének múlt évi július hó 24-én 48284 sz. a. kelt jelentésére értesitem a közönséget, hogy a székesfőv. tvht. bizottságának múlt évi május hó 15-én tartott közgyűlésében 595 kgy. sz. a. hozott határozatával módosított fogadó, vendéglő, korcsma, sörház, kávéház, kávémérés és pálinkamérési ipari szabályrendeletet érvényleges tárgyalás alá nem vehettem.

Mert egyrészt a fogadókra, vendéglőkre, kávéházakra, kávémérésekre, másrészt pedig az italmérési üzletekre, nevezetesen a korcsmákra, sörházakra és pálinkamérésekre együttes szabályrendelet nem alkotható, mivel az előbbiekre vonatkozó szabályrendeletek az 1894 : 14. t.-cz. 11. §-a értelmében a belügyminiszter ural egyetértőleg az én jóváhagyásom alá tartoznak, ellenben a korcsmákra, sörházakra és pálinkamérésekre nézve az 1895. évi apr. hó 11-én 24438. sz. a. kiadott belügyminiszteri körrendelethez mellékelt minta szerint alkotandó szabályrendeletek megerősítés végett a belügyminiszter urhoz terjesztendők fel, a mint ezt legutóbb az állami italmérési jövedékről szóló 1999 : XXV. t.-cz. 37. §-a alapján 1899. decz. 2-án 78543. sz. a. a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ur által a pénzügyminiszter ural egyetértőleg kiadott körrendelet 30. §-a is világosan előírja.

Felhívom ennél fogva a közönséget, hogy egyfelől a korcsmákra, sörházakra és pálinkamérésekre, másfelől pedig a fogadókra, vendéglőkre, kávéházakra és kávémérésekre vonatkozólag külön-külön szabályrendeletet alkosson s az előbbi a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök urhoz, az utóbbi pedig hozzám terjeszse fel s a felterjesztésekhez csupán a szükséges iratokat mellékelje.

A szabályrendelet említett kettéválasztása, figyelemmel az 1899 : XXV. t.-cz. 4. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezésekre elengedhetetlenül szükséges, mert ezen bekezdés szerint az iránt, hogy a korcsmák stb. középületektől milyen távolságban lehetnek, valamint az iránt, hogy mely utcákról és terektől zárhatók ki teljesen az ilyen üzletek, a belügyminiszter ur, illetve Horvát-Szlavon-Dalmátország bánja által a pénzügyminiszter előzetes meghallgatása mellett jóváhagyandó törvényhatósági szabályrendeletek alkotandók.

A törvény ezen rendelkezése által tehát azon jogelvnél fogva, hogy lex, porteris, derogat, prioni, módosulást szenvedett az 1884 : XVII. t.-cz.-be foglalt ipartörvény 11. §-ának azon rendelkezése, hogy a korcsmákra, sörházakra és pálinkamérésekre vonatkozó szabályrendeletek az én jóváhagyásom alá tartoznak.

Az idézett jelentéssel felterjesztett iratokat /. a. csatolva beküldöm.

Budapest, 1902. decz. 23.

Budapest székesfőváros VI. kerület, előljárósága. 59385/1903. sz. Tárgy: Konopász Ede budapesti lakos kérvénye a VI. ker. Sziv-utca 52. sz. házban nyitandó szállodára iparendély megadása iránt.

V. h. Folyamodó a székesfőváros tanácsának 1903

évi október hó 2-án 185333. szám alatt kiadott határozata alapján kérelmével elutasítatik, mert a szállodások stb. ipartársulatától az idézett tanácsi határozat értelmében bekívánt jelentés szerint egyrészt a nyitandó szálloda helyi viszonyainál fogva nem alkalmas arra, hogy a székesfővárosi idegen forgalom igényeinek megfelelhessen és másrészt, mert a szóban forgó épület, amely Propeller szálloda név alatt ismeretes, eddig sem a szállodai ipar üzésére szolgált, hanem csakis a kéjgésre alkalmas helyek közé tartozott, miért is kétségtelen, hogy az engedélyezni kért szálloda is erkölcstelen üzelmek céljaira fog felhasználtatni, tehát a szállodai iparnak e helyen való gyakorlása ugy közerkölcsiségi, mint közrendészeti okoknál fogva sem engedélyezhető.

Ezen véghatározat a kézbesítést követő naptól számítandó 15 nap záros határidőben megfelebbezhető.

Erről Konopász Ede budapesti lakos (VI., Sziv-utca 52. sz.) és a szállodások ipartársulata felzetten értesítettik.

Budapesten, 1903. január 31. A VI. ker. előljáróság.

Különfélék.

A budapesti tanoncz és segédmunka kiállítás szervezeti szabályzata.

1. §. A m. kir. kereskedelmi muzeum 1903. évben Budapesten helyi tanoncz- és segédmunka-kiállítást rendez.

2. §. A kiállítás célja:

1. a főváros tanonczképzésének jelen állapotáról tájékoztató bizonyosságot tenni s

2. ugy az iparos-tanonczokat, mint a segédeket előrehaladásuk és kézi ügyességük eredményének bemutatása által tökéletesedésre buzdítani.

3. §. A kiállítás érdekében a budapesti kereskedelmi és iparkamara a m. kir. technologiai iparmuzeum, a budapesti ker. kir. iparfelügyelő, az ipartestületek, az iparos-tanoncz- és ipariskolák, valamint az ipari tanműhelyek igazgatói közreműködésre fognak kéretni, hogy az iparos tanonczoknak és segédeknek részint közvetlenül, részint közvetve mestereik útján a kiállításban való részvétel körül tanácsosal, példával és buzdítással segédkezzenek.

4. §. A kiállítás 1903. augusztus hó 20-án Budapesten a városligeti Iparcsarnokban nyílik meg s három hétig tart.

5. §. A kiállításban részt vehet minden Budapesten alkalmazásban álló iparossegéd és minden iparos-tanoncz, aki inaskodása utolsó vagy utolsó előtti évét tölti be.

6. §. Kiállításra elfogadtatnak:

1. a tanonczok és segédek szakmabeli, sajátkezűleg készített rajzai és tervezetei megválogatva.

E célból az összes inas- és segédiskolák tanfolyamának rajzai egybegyűjtendők s e rajzok közül a legjobbak kiválasztatván, azok iskolánként lehetőleg akként csoportosítva mutatandók be, hogy az egyes csoportok egy-egy rajztanmenetet tüntessenek fel;

2. a tanonczok és segédek által készített oly ipari tárgyak, amelyek a mindennapi szükségletre valók, könnyen eladhatók s az általános forgalomban ismeretesek. Kizáratnak tehát az ugynevezett remekek és azok a munkák, a melyek gyakorlati célta nem szolgálnak.

7. §. Amennyiben a tárgy rendszerint rajz után készül, a tanoncz előbb a kiállítandó tárgy rajzát tartozik elkészíteni s azt az iskola igazgatójának bemutatni, a ki azt vagy önállólag, vagy ha rajzoktatási szakfelügyelő van alkalmazva, azzal egyelértőleg bírálja el. A kivitelhez csak a rajz jóváhagyása után fog. A tanoncznak a kiállítandó darabokat feltétlenül sajátkezűleg kell készítenie. Idegen

beavatkozás igénybevétele tilos s gépet a munka elkészítésénél csak annyiben használhat, a mennyiben ennek folytán a munka a kézi ügyességnek megítélésére alkalmatlanná nem válik.

A segéd a kiállítandó munka műhely rajzát is tartozik bemutatni. A segédnek meg van engedve a gépek használata is. A segéd munkáknál a kézügyesség és a gyakorlati élet változó követelményeihez való alkalmazkodás, az önálló felfogás és az alkotó képesség képezik az elbírálás tárgyát.

8. §. A 7. §. rendelkezéseinek komoly érvényesülése érdekében a kiállítási tárgy beszállításánál csatolandó a mester tanusítványa is annak igazolására, hogy a tanoncz a munkát idegen segítség és gép nélkül avagy géppel és az utóbbi esetben mennyiben és végül mennyi idő alatt készítette. A rajzoknál mindezt az ipartanoncz-iskola igazgatója és rajzitanítója aláírással és az iskola pecsétjével igazolja.

A mesterek részéről a segédek munkáihoz csatolandó tanusítványnak pedig igazolnia kell azt, hogy a munkát saját rajza nyomán ugy részeiben, mint egészében maga készítette és hogy mennyi ideig dolgozott rajta.

A kiállításra szánt cikkek készítését az ipartestületek megbízottjai az illető műhelyekben időről-időre ellenőrzik s ennek jeléül a tanusítványt ők is aláírják.

9. §. A kiállításban való részvételre a bejelentési iveket a m. kir. kereskedelmi muzeum küldi meg az ipartestületeknek és szaktanintézeteknek, a melyek azoknak két-két példányban való kitöltéséről gondoskodnak. Az egyik példányt 1903. június hó 1-jéig a m. kir. kereskedelmi muzeumnak küldik be, a másikat kiállítóik nyilvántartása és a bejelentett munkák elkészítésének ellenőrzése céljából megtartják.

10. §. Az ipartestületek, a szaktanintézetek a bejelentett munkák terveit szakértők bevonásával már előzetesen megbirálják s a mennyiben az előállítandó tárgy a szabályzat 6. §-ában körvonalzott szempontoknak nem felel meg, a kiállítót vagy végleg elutasítják, vagy más munka bejelentésére és elkészítésére szólítják fel.

11. §. A kész kiállítási tárgyakat maguk a kiállítók szállítják be a m. kir. kereskedelmi muzeumnak.

Az előző §. alapján visszautasított kiállítónak jogában áll a munkáját saját költségén közvetlenül a m. kir. kereskedelmi muzeumnak beküldeni, a mely az országos iparegyesület s a m. kir. technologiai iparmuzeum meghallgatásával végleg dönt.

12. §. A kiállítási tárgyak legkésőbb 1903. augusztus hó 5-éig szállítandók be az Iparcsarnokba.

13. §. A kiállítási tárgyakat a bíráló-bizottság veszi vizsgálat alá és bírálja el. E bizottságba a m. kir. kereskedelmi muzeum a m. kir. technologiai iparmuzeum, az országos iparegyesület, a budapesti kereskedelmi és iparkamara, a magyar iparművészeti társulat, a szakfelügyelők, az iparos-tanoncziskolai igazgatók s az iparművészeti iskola, az állami felső ipariskola és a székesfővárosi iparrajziskola egy-egy képviselőt a hazai ipartestületek központi bizottsága, az illető budapesti ipartestület és iparossegéd-szakegylet pedig, melynek szakmájába a megbirálandó tárgy tartozik, két-két tagot küldenek. Hivatalból tagjai a bizottságnak a két a iparoktatási főigazgató és az ipari főfelügyelő. A bizottság elnökét a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur nevezi ki.

14. §. A kiállítási tárgyak elhelyezéséről és elrendezéséről, a szükséges asztalokról, állványokról stb., a felügyeletről, biztosításról a m. kir. kereskedelmi muzeum gondoskodik ugy, hogy ezek tekintetében a kiállítót semmi költség sem terheli.

A kiállítás elrendezése akként eszközözendő, hogy a tanonczok tárgyai a segédekétől elkülönítve legyenek feltüntetve.

15. §. A díjazás a tanoncoknál és segédeknel egyaránt háromféle és pedig:

1. aranyokmány
2. ezüstokmány és
3. bronzokmány.

Egyes méltánylást érdemlő esetekben az okmányokon kívül pénzbeli jutalmak is kerülnek kiosztás alá. A pénzbeli jutalmak nagyságát a bíráló-bizottság hozza javaslatba.

Különös figyelmet keltő segédmunka készítőit, illetve kiváló tehetségeknek bizonyuló segédeknek díjazáson kívül a bíráló-bizottság külföldi tanutmányozás és további szakképzés céljából ösztöndíjra ajánl a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urnak.

Elismerő oklevelet nyernek azok a rajztanárok is, a kiknek növendékei a gondos tanítás bizonyítékaképpen kiváló rajzokat mutatnak be.

Azokat a mestereket pedig, a kiknek inasai a kiállításon jeles képzettségük és kiválóan alkalmas munkájuk által kitűnnek, a jury a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urnak oly célból ajánlja figyelmébe, hogy az inasok képzés terén szerzett érdemeiket — további buzdítás és példaadás okáért — elismerő levéllel jutalmazza.

16. §. A jutalmakat a kiállítók között a bírálóbizottság osztja ki.

17. A kiállított tárgyak eladását a m. kir. kereskedelmi muzeum díjmentesen közvetíti.

253/903. sz. Jóváhagyom. Budapest 1903. február hó 3-án.

Láng Lajos,

kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

A budapesti ipari munkaközvetítő intézet végrehajtó-bizottsága 1903. évi január hó 28-án ülést tartott.

Első tárgyalás a kereskedelemügyi miniszter ur leirata olvastatott fel, melyben hozzájárult ahhoz, hogy a választmány minden negyedévben ülést tartson. Ezzel a választmány munkás tagjainak egy több ízben hangoztatott óhajta ment teljesedésbe.

Erre az intézet igazgatója a múlt évi közvetítési eredményekről tett jelentést.

Az elmúlt év folyamán 86,940 munkakereső jelentkezett az intézetnél. A munkaadók azonban csak 47,319 munkást kerestek. Tényleges elhelyezés pedig 34,432 ízben történt. Ezen eredmények a munkaadók keresleténél 2775-tel, az elhelyezésnél pedig 3148-al haladják meg az előző évi eredményeket. S amíg 1901-ben az elhelyezett munkások száma 70,2%-kát tette ki a munkaadók által keresett munkások számának, addig a múlt évben már 72,7%-ra emelkedett az elhelyezés. Az eredményeket kifejező tekintélyes számok eléggé bizonyítják, hogy az intézet komoly méltánylást igénylő sikerrel végzi a feladatát. Működése minden irányban fejlődést mutat, munkája folyton intenzívebbé válik s ezzel arányban növekszik a munkások és a munkaadók bizalma is. Megemlítette még, hogy az intézet a múlt december hóban már a bécsi munkaközvetítő intézetet is 300 elhelyezéssel felülmulta.

A kontinens hasonló intézetei közt csak a bécsi és müncheninek elhelyezései haladják meg rendszerint a budapesti intézetét, a m. év december havára tehát már csak a müncheni mutat ki nagyobb közvetítést.

A bizottság Radocza János elnök indítványára örömmel vette tudomásul a jelentést; mert az eredményekben megvalósítva látja ama reményeket, melyeket úgy a fenntartók, mint az érdekeltek az intézet létesítéséhez fűztek s a gondos vezetésről tanuskodó eredményekért egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Létay Gusztáv igazgatónak.

A budapesti férfi és női ruhakészítő ipartestületének átirata került aztán sorra, melyben kéri, hogy a választmány azon határozata, mely kiküldöttje tanácsának igénybevételét a közvetítésnél megtiltja, azon okból visszavonassék, mivel az intézeti tisztviselő az üzletek minőségét nem ismervén, csak szakember közbejöttével végezheti helyesen a közvetítést. A bizottság hosszabb tárgyalás után s miután Cserna Lajos, végrehajtó-bizottsági és egyúttal ipartestületi elnök kilátásba helyezte, hogy ez ügyben az ipartestületi közgyűlés által hozandó határozat alapján újból fog az intézethez fordulni, a kérdés felett napirendre tért.

Végül tárgyalás alá került a kereskedelemügyi miniszter ur azon fontos leirata, melyben tudatja, hogy a fővárosi munkaközvetítés sikere folytán a vidéki közvetítést is szervezni óhajtja. E végből egyelőre 11 kereskedelmi és iparkamara székhelyén munkaközvetítő intézetet kíván létesíteni és a részükre tervezett szervezeti szabályzatot a költségelőirányzattal együtt, véleményezés végett leadja. A bizottság Gelléri Mór indítványára, élénk eszmecsere után kijelentette, hogy örömmel üdvözli a miniszter ur elhatározását; mert a vidéki közvetítés szervezését a fővárosi közvetítés szükséges kiegészítőjének tekinti. A tervezett intézetek szervezetét, mely ellen a bizottság egyik munkás tagja részéről ugyanazon észrevételek tétettek, melyek a budapesti intézet szervezeti szabályai ellen a munkások részéről fennforognak, a bizottság teljesen megfelelőnek és alkalmasnak találta arra, hogy a közvetítés sikerét az egész országra biztosítsa, különösen, ha az eljárási szabályzat a budapesti intézet által — szerzett tapasztalatai alapján — elkészítettén, a vidéki intézetekre kötelezővé tétetik.

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

ezégtulajdonos:

HORVÁTH F. NÁNDOR

cs. és kir. udvari szállító, József fhg. Ő cs. és kir. fensége és Fülöp Szász Coburg Gothai herceg u kir. fensége udvari szállítója.

Főüzlet:

Fióközlet:

IV., Vámház-körut 4.

IV., Kishid-utcza 7.

ajánlja nagy raktárát

mindennemű fűszer-árakban a legjobb minőségben; bel- és külföldi sajtokban, hus, hal, főzelék- és gyümölcs-conservekben, csokoládé, francia és magyar cognacban és pezsgőben, angol és francia különlegességeket finom konyhák részére; főző bort: Madeira, Marsalla, Sherryt.

Kizárólagos főraktár az

„Anglo Continental Thee Association“-nak legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rum.

Kivánatra árjegyzék bérmentve.

SEC

SEC

Talisman
TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

Promontor
(Budapest.)

OÉPOSÉ.

Első Magyar Részvény Serfőződe

BUDAPEST—KŐBÁNYÁN

Fennáll 1854 óta.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetést nyert.

DISZOKMÁNY 1885.

JURY-TAG 1896.

Városi iroda: VIII. kerület, ESTERHÁZY-UTCZA 6. szám.

Ajánlja: ászok, király, márcziusi világos, márcziusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márcziusi világos és sötét, valamint bak-söreit, továbbá saját töltésű palaczköreit gőzpasteurizáló készülékkel s a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt kőbányai palaczkör osztályából.

==== Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőződének évi gyártási képessége 400,000 hektoliter. ====

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolcz-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza-, Temesvár- és Debreczenben vannak.

Hordósör-megrendelés: Budapestre, telefon-szám 52—59.

Hordósör-megrendelés: Vidékre, telefon-szám 52—60.

Palaczkör-megrendelés: telefon-szám 56—58.

Mindennemű czélokra szolgáló

 Jégszekrényeket,

sör- és borkimérő-készülékeket pinczevezetékekkel vagy anélkül.

Hűtőtelepeket és jéggyártó-berendezéseket

(szénsavrendszerrel, melynél az üzemköltség elenyészőleg csekély,
ha a hajtóerő már megvan) szállítanak:

Dr. WÁGNER és TÁRSAI

egyesült gyárak, mint **betéti társaság.**

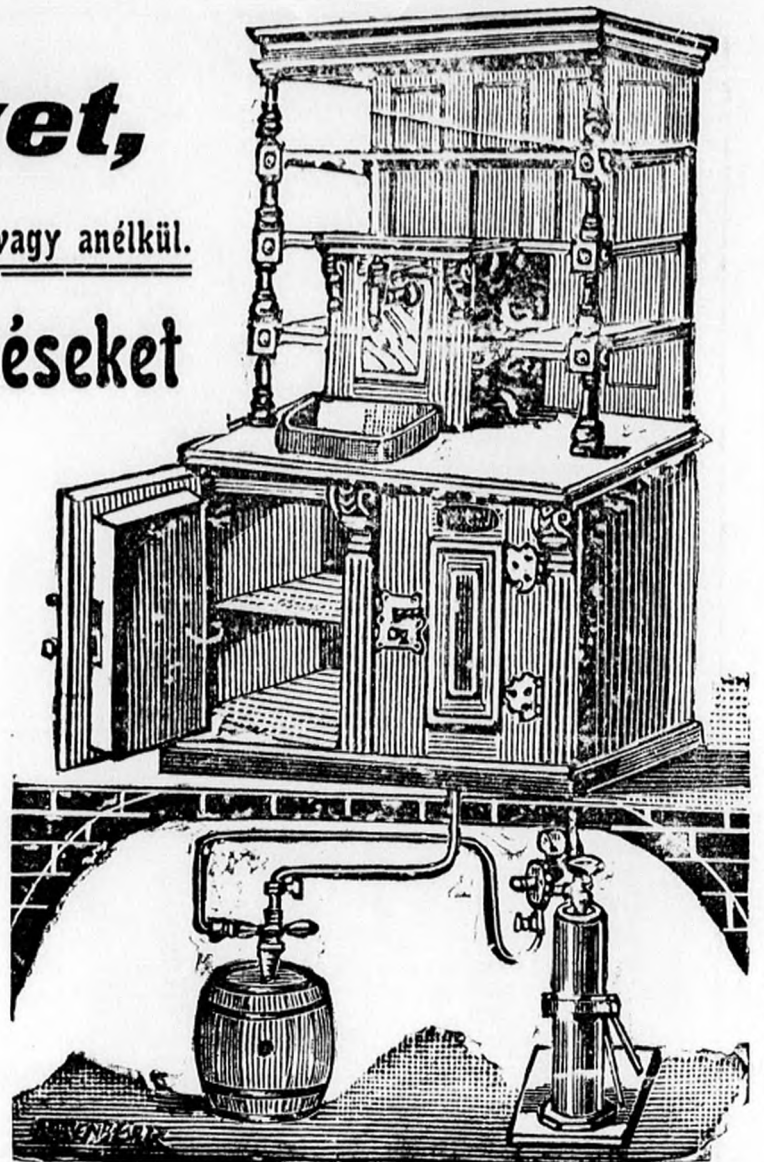
**Budapest, IX., Tinódy-utca 3-
BÉCS, XVIII. Bez., Schopenhauerstrasse No 45.**

Staniolkupak-gyár. = Pinczefelszerelési cikkek.

Szikviz-gyár berendezések. ◦ Kedvező fizetési feltételek.

Bármelyik régi jégszekrény olcsón felszerelhető takarékhűtővel.

Prospektus ingyen és bérmentve.

PEZSGŐ

CHAMPAGNER

LOUIS FRANCOIS & Co.
PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
Lissabon 1890. Hors Concours és
NAGY DIPLOM
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
Lissabon 1890. Hors Concours und
GROSSES DIPLOM.
Temesvár GROSSE GOLD. MEDAILLE

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA és BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.